

НОВЕМБАР – ДЕЦЕМБАР, 1927. ГОДИНЕ — БЕОГРАД

РАТНИЧКИ ГЛАСНИК

ОРГАН УДРУЖЕЊА РЕЗЕРВНИХ ОФИЦИРА И РАТНИКА

ГОДИНА VI.

УРЕЂУЈЕ ОДБОР

Адреса:
МИЛОШ ВЕЛИКИ ул. бр. 14.

СВЕСКА XI. и XII.

ТЕЛЕФОН Бр. 35-64.

Београд
Старе Народне Скупштине

ВЛАСНИК ЗА УДРУЖЕЊЕ
МИЛ. Ђ. РАДОСАВЉЕВИЋ

С А Д Р Ж А Ј:

Рођендан Њ. В. Краља, од Старог Ратника — Чланци и Расправе: Наш нови Закон о Устројству Војске и Морнарице, од Жив. Ст. Девечерског Делнића — Официр за Ваздушну заштиту, од пуковника М. Ђ. Станковића — Поводом откривања споменилоче ратничима Нар. Банке, од М. Ђ. Радосављевића — Револуција Женске Секције, од Д. Р. Агатоновић — Говор М. Ђ. Радосављевића, на спроводу ќенерала Мих. Ковачевића — Гошићева прослава, од М. Ђ. Радосављевића — Једанаести новембар, од Данице Рад. Агатоновић — Један дан са маршалом Макензеном, од Млад. Ст. Ђуричића — Рад наше Удружења: протокол седница средишње управе — Рад наших Пододбора: Личне промене у Пододбору Варварин — Личне промене у Пододбору Битол — Нова управа у Соко Бањи — Славе: Љубљана — Соко Бања — Н. Варош — Лесковац — Голубац — Обавештења члановима: Одлагање свечаности — Потписивање рез. официра — Подизање ратничке костурице у Београду — Конгрес Јадран. Страже — Пробој Солун. Фронта и Удружење Р. Инвалида — Убиство Цена Бега — Конгрес Фидака — Поклон Пиротском Пододбору — Преглед и лечење рез. официра — Чиновници Н. Банке своме другу — Споменик Краљу Петру у Б. Тополи — Споменик Краљу Петру у Београду — Споменик у Држ. Хипотек. Бањи — Споменик у Висабаби — Искушење из чланства — Рашић и друге занимљивости: Пословница Кулића Народној Скупштини — Повећање морнаричких трошкова — Конструкција нових крстарица — Италија: авијатика на крају 1926. — Реквизиција приватних аероплана и т. д. — Новосин и Белешке Сарадници Р. Гласника у 1927. год

Б Е О Г Р А Д

Штампарска радионица Министарства Војске и Морнарице
1927.

Али ми саме немоћне смо да то учинимо. Стога се ми у име свих жена и матера Југославије обраћамо прво својој централној управи у Паризу а затим и женама свију савезничких земаља сједињених у „Фидаку“ и молимо их, да нас у томе помогну. Обраћамо се мајкама храбрих синова, пријатељских народа обраћамо се њима које ће најбоље разумети наш бол и наш страх, јер су с нама заједно испраћале своје најмилије на боиште, јер су с нама заједно оплакивале невине жртве не-пријатељског беса, обраћамо им се, јер су с нама заједно радосно поздравиле престанак крвопролића, мир и победнике. И зар да та наша радост буде тако кратког века, зар да већ опет стрепи мајка за сина, сестра за брата, жена за мужа, за оца своје деце? Обраћамо се о мајке, храбрих синова наших племенитих савезника, помозите нам, да сачувамо и нашу и вашу децу од нових ратних страхота, од нових жртава. Употребите сва свој утицај, сву материнску љубав, сву женску нежност, да докажете својим синовима, нарочито оним моћним, утицајним људима потребу да заштите невино становништво нашега и европскога југа. Ангажујте их да и пријатељски и политички утичу на наше вековне неравмишљене суседе и непријатеље Бугаре, да поштеде и нас и Европу од нових касапница, које оваквим својим радом спремају.

Полажући сву наду у вас, да ћете нас помоћи да испунимо најглавнији циљ „Фидака“, да очувамо и бранимо овај тако скупоплаћени мир крви и животима наших и ваших синова и пре-трпљеним страшним мукама свију нас, а који је данас опет угрожен, ми вас сестрински поздрављамо.

Председница Помоћне Женске
Секције Фидака за Југославију
Даница Рад. Агатоновића.

ПОДИЗАЊЕ СПОМЕНИКА ПАЛИМ СРПСКИМ ЈЕВРЕЈИМА·РАТНИЦИМА У БЕОГРАДУ И ГОВОР ПРЕДСЕДНИКА НАШЕГ УДРУЖЕЊА

Српски Јевреји, који су вазда делили зло и добро са својим српским суграђанима и дали доказа љубави и захвалности према овој земљи која их никад није сматрала друкште него као своју децу, испуњени осећајима поште и пијетета према свима палим српским ратницима, а прожета љубављу и признањем према

својој једноверној браћи Српским Јеврејима, који су као ратници пали за част и славу наше отаџбине, приредили су прошлог месеца једну родољубиву манифестацију.

Они су, на дан 2. октобра ове године, на јеврејском новом гробљу у Београду у ратничкој парцели, свечано открили леп и видан споменик свима палим и изгинулим Јеврејима у ратовима од 1912.—1918. године.

По досада познатим податцима у рату је пало 132 Јеврејина из Србије, од којих су до сада само 23 пренесени и сахрањени у ратничку парцелу на јеврејском новом гробљу.

Да би успомена на њих била што трајнија подигнут им је овај споменик који ће новим параштајима најјасније сведочити да су се Српски Јевреји умели одужити својој српској отаџбини и који ће нове генерације учити да се за отаџбину треба жртвовати.

На овој свечаности узеле су учешћа, поред представника власти и војске, и све хумане, просветне и културне организације.

И наше Удружење било је ту видно заступљено. Од стране Удружења на споменик је приложен леп венац, на чијим је тракама писало: „Својим ратним друговима мојсијеве вере палим за слободу Срба, Хрвата и Словенаца — Удружења Резервних Официра и Ратника“.

Том приликом председник нашег Удружења г. Мил. Ђ. Радосављевић одржао је говор који овде ниже доносимо.

„У име 14.000 резервних официра и организованих ратника положем овај венац славе, на светле гробове наших ратних другова мојсијеве вере. Дубоко се клањам њиховим светим сенима, сенима ратника-мојсијеваца који дадоше за слободу Србије и за уједињење нашег троименог народа!...

Рођени у слободи, васпитани да воле слободу своју и своје Отаџбине, која их није никада одвајала од своје деце право-славне вере, — Отаџбине, која их је учила да је „Брат мио, које вјере био“, Отаџбине, која је својој деци увек била подједнако добра мати — Српски су јевреји достојно одужили свој дуг... Они су умели да цене љубав којом их је Отаџбина обасипала и једнакост и слободу коју у њој уживају.

Као свестан народ знали су да је слобода, основ сваком националном и културном прогресу, они су за слободу своју и слободу Отаџбине подносили достојно жртве.

Васпитани у заједници са нама, они су дух наших јуначаких традиција понели у срцима својим... И кад је дошло време да се Косово свети и покаје Сливница, они су се заједно са нама раме уз раме борили и били на свима местима, где је Отаџбина било потребно.

У великому Светском Рату када је било најтеже, они су остали на висини и издржали до kraja.

Ова костурница и ова имена златом исписана, заједно са овим велелепним спомеником, вековима ће причати... о љубави српских јевреја, према родној груди...

За ту њихову љубав и пожртвовање, Отаџбина ће им бити захвална, а ми њихови ратни другови вечно ћemo их се сећати...

Нека би овај светао пример Српских јевреја послужио за углед будућим покољењима и нека би се на њега угледали јевреји осталих наших покрајина како се воле рођена груда и како се лине, кад Краљ и Отаџбина позву.

Слава палим ратницима Мојсијеве вере и вечан им помен.

Хвала београдским јеврејима који нашим ратницима своје народности одадоше овако лепо признање и њихова бесмртна имена спасоше од заборава.

Народ који уме да цени јунаке заслужује и да их има.²⁰

ГОШИЋЕВА ПРОСЛАВА

Наш ратни друг и резервни официр г. Драг. Гошић, члан Народног Позоришта и један од првака наше драме прославио је 12. пр. месеца 25. годишњицу свога плодног уметничког рада у згради Народног Позоришта у Београду.

Одбор за прославу, на челу са председником наше организације, састављен од највиђенијих чланова нашег друштва учинио је све припреме тако да је ова прослава поред материјалног успеха и моралног признања слављенику добила један национални — војнички карактер.

Њ. Величанства Краља заступао је маршал двора наш ратни друг, ђенералштабни пуковник г. Александар Димитријевић, који је слављенику предао краљевско одликовање белог орла.